

JÄRFÄLLA FÖRSAMLING:

Tusen möjligheter

23 maj – 24 augusti 2024

SOMMAR | musik, caféer, träffar
och utflykter Sidorna 3, 14–15 och 21

WILLE SUNDLING

– violinist som spelat
med alla Sidorna 8–10

DIDRIK VANHOENACKER

– jourhavande biolog
Sidorna 16–18

ADAM TAAL

– utforskar
ständigt
nya vägar

Sidorna 4–7

Svenska kyrkan
JÄRFÄLLA

HANNA LÖNNEBORG | KYRKOHERDE

Sommar

– en bild för mångfalden

NATUREN ÄR FANTASTISK, tänk så många olika sorters blommor vi får se på våren och sommaren. En enorm variation av färger, former och mönster. Har du lagt märke till de små schackrutiga blommorna? Mina favoriter just nu är de lila, rutiga blommorna, lite större än blåklockor, men med ungefär samma form. En lökväxt med en vacker kjol, som också är lite giftig. Den heter kungsängslilja och är Upplands landskapsblomma.

Alla våra olika blommor har sin plats i vår natur. Hur skulle midsommarnattens bukett med sju blommor under huvudkudden bli om vi bara hade en sort? På sommaren vill vi få se prästkragar, blåklockor och rödklöver. Vi vill se olika sorters bin och fjärilar, även om myggen mest är irriterande.

SOMMAREN GER OSS en bild för mångfalden, hur vacker och viktig den är. Vår tradition med att plocka sju sorters blommor på midsommarnatten kanske inte berättar vem vi ska leva med resten av våra liv, men den kan berätta om vilken värld vi får leva i. Naturen behöver sin biologiska mångfald för att kunna leva och utvecklas. Fler och fler kommuner och markägare lämnar gräsmattor oklippta för att göra plats för blommor och insekter.

Och är inte mångfalden också en bild för oss människor? I sammanhang där vi får vara oss själva, får ta plats med det vi kan, får även andra växa. Platser som är lika hårt klippta som en gräsmatta ger så lite utrymme att få

vara sig själv. Där behöver vi platsa i en hårt anpassad norm.

FRANCISKUS AV ASSISI föddes in i en rik familj på 1200-talet, men insåg att det var en alltför snäv ram för hans liv att leva enligt de förväntningar som fanns på honom. Han bröt sig fri och levde i fattigdom, och kom att så ett frö till en hel klosterorden. Han avbildas ofta mitt i naturen, omgiven av djur. Det berättas till och med att det berättas att han predikade för fåglar och att olika sorters djur följde honom när han vandrade. Franciskus kända bön, Sol-sången, är omskriven till en psalm i vår psalmbok, nr 23, och är en hyllning till naturen.

*Tack gode Gud, för allt som finns.
Först broder sol av alla ting,
Tack gode Gud, för moder jord,
än bär hon oss och vad vi gjort.
Du tändar varje stjärnenatt,
ger syster måne hennes prakt.
Du sänder broder vind att gå,
från land till land och driva moln.
Tack för alla dina under.*

JAG ÖNSKAR DIG en fin sommar, med mängder av blommor, insekter och tillsammans med människor där du får plats.

Och välkommen till sommarens mångfald av konserter! Vi kommer att få lyssna till jazz, Vivaldi och visor, och om vi vill får vi också vara med och sjunga. Hoppas vi ses!

Världsresenär 12

Naturnära

16

Gubbröra till midsommar

Händer i Järfälla sid 20

Svenska kyrkan

JÄRFÄLLA

Utges av Svenska kyrkan i Järfälla. Denna tidning klassas som samhällsinformation och delas ut till samtliga hushåll i Järfälla kommun.

Ansvarig utgivare: Hanna Lönneborg

E-post till redaktionen:

jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se

Församlingsexpeditionen har besöks- och telefontid:

Mån–tor kl 9–15, lunch kl 12–13

Fre kl 9–12

Telefon: 08-580 218 04

Fax: 08-580 218 25

Postadress:

Svenska kyrkan i Järfälla

Box 139, 177 23 Järfälla

Besöksadress: Kyrkvägen 8, Barkarby

På internet:

www.svenskakyrkan.se/jarfalla

www.facebook.com/jarfallaforsamling

www.youtube.com/jarfallaforsamling

Instagram: @svk_jarfalla

Våra kyrkor:

Barkarby: Järfälla kyrka, Kyrkvägen 8

Jakobsberg: Maria kyrka, Sturevägen 3

Kallhäll: S:t Lukas kyrka, Svarvargränd 1

Viksjo: Viksjö kyrka, Agrargränd 2

Omslag:

– Vi visade på ett nytt sätt att göra musik, säger Adam Taal. Vi ville behålla kontrollen över helheten.

Foto: David Lagerlöf

Nästa nummer utkommer 24–25/8

Tryck: Pressgrannar, Linköping

Svanenmärkt trycksak, 3041 0174

Sommarcaféer

Välkommen du som är ledig, hemma med små barn, är fikasugen eller bara allmänt nyfiken på kyrkans verksamheter.

Sommaröppet i Viksjö kyrka

Tisdagar och fredagar kl 13–15 (25/6–16/8)

Tisdagar: andakt, kaffe och underhållning eller föredrag.
Fredagar: kaffe och bingo.

Sommarcafé i Maria kyrka

Vardagar (utom tis) kl 10–15 (10/6–12/8)

Mysigt och hembakat fika.

Måndagar kl 13: öppet hus med bingo eller föredrag.

Sommarcafé i S:t Lukas kyrka

Onsdagar kl 10–16 (5/6–10/7. 19/6 utflykt – se sid 21)

För små och stora! Ta med dig fikar ut på innergården, eller till gräsmattan där det finns sandlåda och leksaker för de minsta.

Musikläger för barn i augusti

Gillar du musik? Häng med på några somriga sång-, spel- och dansdagar, 19–21 augusti i S:t Lukas kyrka.

Under några somrardagar i S:t Lukas kyrka får du prova på att spela några olika instrument, sjunga och dansa. Vi testar olika stilar inom musik och dans, individuellt och i grupp. Du behöver inte ha några förkunskaper. Under lägret kommer erfarna musik- och danslärare att hålla i undervisningen. Musiken varvas med pyssel, utelekar och annat kul!

Praktiskt

Ålder för barn födda år 2012–2016

Plats S:t Lukas kyrka i Kallhäll,

Svarvargränd 1

Datum och tid

Måndag 19/8 och tisdag 20/8 kl 9–16,

onsdag 21/8 kl 12.30–19

(uppvisning för föräldrar och familjer på torsdagskvällen).

Kostnad

Lägret kostar ingenting. Lunch och mellanmål ingår.

Anmälan på svenskakyrkan.se/jarfalla.

Begränsat antal platser, först till kvarn!

Frågor, funderingar?

Kontakta

Åsa (asa.diurlin@svenskakyrkan.se /

08-580 219 07) eller

Marie (marie.ullenius@svenskakyrkan.se /

08-580 219 11)

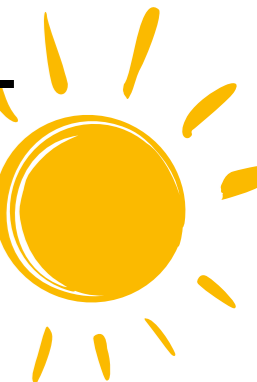
Känner du någon som inte får tidningen?

TUSEN MÖJLIGHETER DELAS UT till alla hushåll i Järfälla sex gånger per år. Känner du någon som inte får tidningen? Anmäl här!

SOMMARTRÄFFAR

Fler aktiviteter för alla åldrar hittar du på sid 21

Adam Taal, artist
i ständig utveckling.

Oberoende

När Adam la till artistnamnet Tensta förändrades den svenska musikbranschen i grunden. Genombrottet blev formidabelt, ett nytt sätt att göra musik lanserades, och centrum för det kreativa nyskapandet flyttades från skivbolagen till förorterna. Nu är han aktuell med ett nytt album, tillägnat mamma Katarina. Idag arbetar han under sitt riktiga namn, **Adam Taal**.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: DAVID LAGERLÖF

DET BÖR HA GETT UTSLAG på seismologiska instrument. Adam Tenstas gigantiska genombrott med låten My Cool 2007. Framgången följdes upp med en Grammis till skivan It's a Tensta Thing som årets dans/hiphop/soul-artist 2008 och en nominering till P3 Guld.

– Jag hade på känn att vi skulle vinna, säger Adam, som numera arbetar under sitt riktiga namn Taal.

– Jag lämnade mitt artistnamn av flera skäl. Dels bor jag sedan några år på Södermalm och är inte Tenstabo längre. Dels visar namnbytet att min musik har gått in i ett annat skede.

Det har varit ganska långa perioder mellan skivsläppen, men Adam Taal har hållit sig relevant hela tiden. Nu har han precis släppt ett nytt album.

– Jag släpper skivor när jag har något som är konstnärligt intressant, betonar Adam. Det går säkert att tjäna mer pengar på täta skivsläpp, men för mig är det annat som är viktigare.

– jag har också en stor internationell karriär med turnéer i mer än 40 länder. Och överallt kan folk min musik. Det är fantastiskt.

GENOMBROT ÄR ALLTID snabba och omvälvande, men Adam berättar att han arbetat med musik i gott och väl tio år innan My Cool släpptes. Det var med detta genombrott som förorten definitivt etablerades som den huvudsakliga scenen för hiphop. Genren hade funnits i Sverige tidigare, men då främst producerats av skiv-

bolag med kontor på Södermalm. Nu rotade sig begreppet Blå linjen inom musibranschen. Det syftar på tunnelbanans blå linje som går från T-Centralen till Västra skogen, där den delar på sig i en linje till Akalla och en till Hjulsta.

– I musiksammanhang är de centrala stationerna i Järvaområdet, främst Rinkeby, Tensta och Hjulsta, berättar Adam. De är kreativa centra också för andra konstformer än musik.

17 minuter tar resan från T-Centralen till Tensta. Till en annan värld.

– För oss var Tensta mer än en annan värld. Det var hela vår värld.

För den nya generationen artister är det ett begrepp som är väldigt viktigt: independent. Oberoendet av de traditionella skivbolagen, de vanliga kanalerna för att boka konserter eller nå sin publik. Nya grupperingar och kollektiv

växte fram. Ett av de viktigaste är RMH (Respect My Hustle) som växte fram ur andra konstellationer och genom åren har funnits i många versioner (nu nedlagt). RMH blev centralt för artister som Adam Tensta, Silvana Imam, Eboi (Erik Lundin), Cherrie och många andra.

– Vi visade på ett nytt sätt att göra musik, säger Adam. Vi ville behålla kontrollen över helheten.

Han arbetar så fortfarande. På nya albumet har han komponerat musiken, skrivit texterna, producerat. Centralt för Adam Taal är att föra detta arbetssätt vidare. Han vill öppna dörrar för nya artister, riva murar, ta bort trösklar.

– Jag kan känna sorg över all den kreativitet som kvävts och alla de historier som aldrig blivit berättade för att folk av olika skäl inte orkat hålla ut.

SOM ETT LED I DETTA arbete inledde Adam Taal 2017 samarbetsprojektet Framåt med studieförbundet Studieförbundet. 2020 byggdes inom detta projekt sex musikstudior i en källare på Kungsholmen. Studiokomplexet kallas helt sonika för Källaren. Adam Taal har döpt sig egen studio till Järn.

– Jag ville ha ett namn som associerar till beständighet och stabilitet.

Det är inte stora musikstudior. Adam Taal visar med handen och skrattar.

” Vi visade på ett nytt sätt att göra musik. Vi ville behålla kontrollen över helheten.

” Det viktigaste är att finnas till hands. Lyssna. Ge råd: gör så här, tänk på det här. Lite att vara en storebror som kan styra upp saker.

– Inte stora rum, men en lång korridor. Här finns allt som behövs för musikproduktion. Det är bara att plugga in datorn. Och man når allt i rummet från stolen vid mixerbordet.

– Det är folkbildning på högsta nivå.

Adam arbetar i studion ungefär mellan 9 och 16 varje dag.

– En ny låt börjar oftast med att jag gör en basgång som känns intressant. Sedan läggs saker på allt eftersom. Texten kommer sist.

Det går bra för Framåt. Sedan starten har ungefär 1 250 personer arbetat här. Många har också hållit kontakten och Framåt är nu ett stort nätverk.

– Det finns artister härifrån på alla listor runt om i världen. Spotify, Billboard med flera.

Formerna för undervisningen är ganska informella och anpassas efter deltagarnas behov.

– De flesta arbetar ensamma. Det är lite tan-

ken bakom de här lokalerna, att här arbetar de som inte är med i band. Det handlar inte bara om att skriva musik, här kan man lära sig många andra saker. Musikproduktion till exempel.

– Vi gör open sessions och mer regelrätta kurser också.

DET ADAM TAAL HAR SKAPAT med Framåt är det stöd han själv skulle ha velat ha som ung oetablerad artist.

– Det viktigaste är att finnas till hands. Lyssna. Ge råd: gör så här, tänk på det här. Lite att vara en storebror som kan styra upp saker.

– Det var ingen som öppnade dörren för oss. Vi gjorde det själva. Om det funnits ett projekt som Framåt när jag var ung kunde jag ha fått ett genombrott kanske sju år tidigare.

Han vill också stimulera eleverna till att våga mer konstnärligt. I den nya generationen hip-

Adam i studiokomplexet på Kungsholmen.

hopartister har det som kallas gangsterrap blivit stort. Låtarna handlar mycket om våld och droger. Adam är skeptisk till detta. Han ser både våld och droger som destruktiva. Han har gjort många låtar som tar avstånd från detta.

– Varje vecka lyssnar jag igenom de nya låtar som lagts ut på Spotify. Det är väldigt ovanligt med en låt som jag känner behov av att lyssna på igen.

– Hantverksmässigt är de nya artisterna otroligt drivna. Konstnärligt tycker jag att de väljer alldeles för enkla vägar. Låt vara att våld och droger är en del av den värld de ser och att de vill skildra den.

– Jag efterlyser alternativa samtidsskildringar, berättelser om att det finns så mycket mer än våld och droger. Jag tycker att artister ska ta sig an större konstnärliga utmaningar, berätta andra historier. Som artist har man även ett ansvar gentemot publiken. Många som lyssnar på den här musiken är i 10-12-årsåldern och formar en världsbild utifrån den.

Adam efterlyser också en mer nyanserad bild av förorten i media.

– När det har hänt något skriver man om förorten, ofta i negativa termer. Det är vi som bor där som ska berätta våra historier. Det finns så mycket mer, så mycket vidare perspektiv.

NU ÄR DET ÅTTA ÅR SEDAN han släppte ett album. Det nya albumet heter *Katarina* och är uppkallat efter Adams finlandssvenska mor. Hon har en stor roll i hans liv och var en av hans största supportrar. Bland annat sålde hon hans plattor på det äldreboende där hon arbetade.

Men det som gör att han ständigt återkommer till relationen med mamma Katarina är alla hennes gåtor. Han berättar mycket om detta i sitt sommarprogram från 2018. Bland annat om förvåningen när han upptäckte att hon varit gift fler gånger än vad varken Adam eller hans syskon kände till.

– Jag fick lära mig nya saker om henne hela tiden. På Katarinas begravning dök det upp många för mig helt okända personer som hade djupa relationer till henne. Hon var unik och älskvärd. Hon betydde så mycket för så många olika människor.

2016 gick Katarina bort. Adam berättar om den sista tiden. Hur cancern åt henne. Under en av Katarinas sista dagar kunde han utan fysisk

Adam testar idéer vid sitt keyboard.

ansträngning bära henne nedför trapporna från lägenheten till en väntande ambulans. 2016 var ett omvälvande år för Adam. Samma år föddes hans dotter.

GÅTORNA KRING MAMMA Katarina har fortsatt att fascinera Adam. Även kring det nya albumet finns det en gåta som satt sin prägel på arbetet.

– Egentligen var albumet klart 2021. Men jag ville ha ett parallellspår och sätta in det i ett sammanhang.

– En dag när jag var i kanske 10-11 år föreslog mamma plötsligt att vi skulle spela pingpong. Jag visste inte över huvud taget att hon spelade, men det visade sig att hon var otroligt bra på pingis. Hon klassade ut mig och alla andra.

– Utifrån den upplevelsen har jag inlett ett samarbete med Stiga, som gör sportprodukter, och Svenska bordtennisförbundet. Vi har skapat Katarina Cup, en kombination av pingis-turnering och musikfestival. Första gången blir 15 juni i Bredäng och festivalen är tänkt att återkomma årligen.

Det är en ganska udda kombination för en festival. Pingis och musik. Men Adam får det att låta fullkomligt självklart.

– Det blir en turnering mellan kvalande från utanförskapsområden runt om i Stockholm. Vi vänder oss till elever i årskurserna fem och sex. 80 kvalar in och spelar i olika klasser. Inom musiken blir det workshops om olika delar av musikskapandet och en stor avslutningskoncert, där bland andra jag kommer att spela.

Nu har hiphopen gått in i medelåldern och firat sin 50-årsdag. Någon ålderskris är det knappast tal om. Adam ser bara positivt på utvecklingen och framtidens möjligheter.

– Äntligen har genren växt upp och tagit den plats den förtjänar. Idag handlar det om mycket mer än bara musik. Hiphop utvecklas jättemycket.

Det gör även Adam Taal. Soundet på det nya albumet visar på en stor utveckling. My Cool och många av låtarna efter det har haft en ganska massiv ljudbild, wall of sound, en stabil mur av ljud, volym och rytm. På det nya albumet är musiken mer avskalad, lugnare, genomskinlig, byggs kring melodi och Adams röst.

– Min musik utvecklas hela tiden. Jag vill aldrig göra två album som låter likadant. Jag vill utmana mina lyssnare.

Senaste design inom pingpongcracketar.

– När folk tror att de vet var de har mig får de en pingisturnering i stället, säger han med ett stort skratt.

ADAM HAR HAFT EN lång och varierande karriär. Det finns ett ögonblick han ser som helt avgörande.

– När jag tog artistnamnet Adam Tensta. Det innebar något helt nytt. Jag fick en annan framtoning som artist, hiphopen gick in i ett nytt skede, förorten blev nytt musikaliskt centrum.

Kommer återgången till namnet Adam Taal att innebära samma stora förändring? Adam skrattar.

– Det får publiken avgöra.

Här kan man läsa mer om Katarina Cup: www.j-rn.com

Tänker ut nya planer.

Ny grupp startar i höst

Livsstegen

LIVSSTEGEN är ett självhjälpsprogram för alla oss som känner att livsproblem, stora som små, har gjort att vi hamnat fel i tillvaron. Det kan bero på så många olika orsaker, t ex vantrivsel på jobbet, ett stukat självförtroende, eller maktlöshet inför livets stora frågor. Livsstegen startar med en introduktionsträff.

Frågor?

Hör av dig till Anna Johansson Blomberg 08-580 218 87 anna.johanssonblomberg@svenskakyrkan.se

Odling i Klosterträdgården

Måndagar, onsdagar och fredagar kl 10-12 (1 juli - 2 augusti)

VÄLKOMMEN DU som vill stoppa fingrarna i jorden och så ett frö. Eller du som vill ta en kopp kaffe under bar himmel. Du kanske bara vill slå dig ner en liten stund och njuta av stunden? Alla kan vara med och odla oavsett ålder eller förkunskaper. Välkommen som du är!

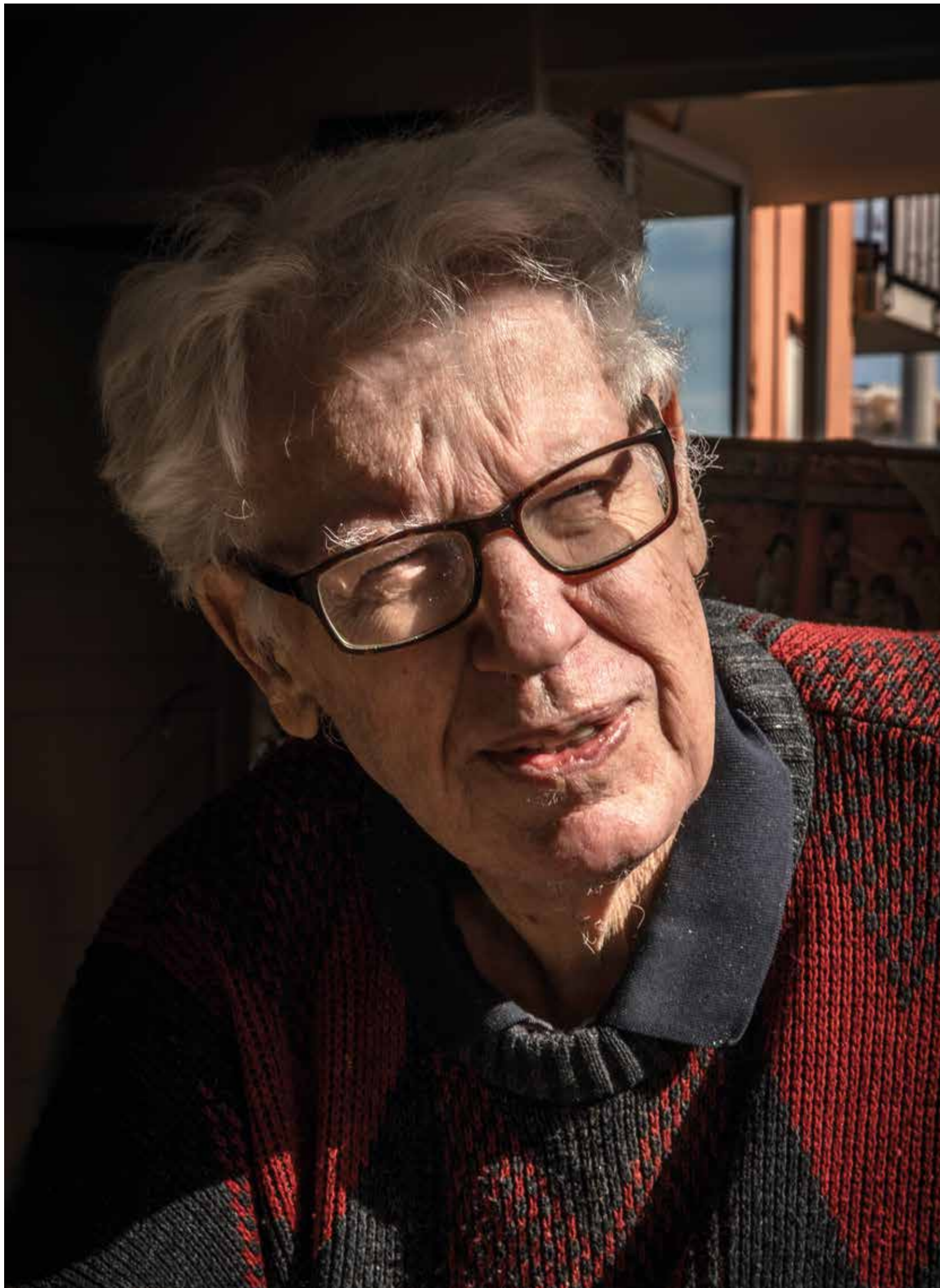
Vid fint väder finns vi i trädgården bakom Församlingshemmet vid Järfälla kyrka.

Ring gärna innan om du vill försäkra dig om att vi är på plats. Ulrika Ingermark, diakon 08-580 218 66

På plats i Järn studio.

Wille Sundling kan se tillbaka på ett exceptionellt innehållsrikt musikerliv.

Fritt spelrum

Under mer än fyra decennier satt **Wille Sundling** i Kungliga Filharmoniska orkestern. Men han är också en stor profil i Järfällas musikerliv. Nu har han sammanställt sina minnen till en märkvärdig bok.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: HARRY SILVER

41 ÅR GER PERSPEKTIV. Så länge spelade Wille Sundling violin i Kungliga Filharmoniska orkestern. Många av åren satt han som stämledare för andra violinstämman (eller sistaviolinerna som första violinstämmans musiker säger med karakteristisk musikerjargong).

– Det finns nog inte en enda stor solist jag inte spelat med, berättar Wille.

Wille Sundling växte upp i Tranås. Musikintresset fanns i familjen, men det var bara mamman som spelade. Han beskriver henne som "en hyfsad amatörpianist". Att Wille valde violinen som sitt instrument var mest en tillfällighet – det hängde en svart fiol på väggen ovanför pianot.

– Jag använde faktiskt den för inte så länge sedan, fortsätter Wille. Jag hade blivit ombedd att spela tillsammans med Håkan Hellström under Allsången på Skansen. Det var utomhus och regnet hängde i luften. Jag ville inte riskera min mycket dyra violin, så jag plockade ner den svarta igen.

Omsorgen om instrumentet sitter i. Fotografens erbjudande om att hjälpa till att packa upp fiolen ur lådan för fotograferingen möts med förskräckta utrop. Ingen utom Wille rör Wille Sundlings violin.

DET STARTADES EN musikskola i Tranås, även om kompetensen vid uttagningen av eleverna kanske kan diskuteras.

– Musikläraren, som var tysk, mätte elevernas lillfingrar. Tanken var att man måste ha tillräckligt stora händer för att kunna nå alla lägen på fiolen. Jag hade en mycket musikalisk vän som inte kom in därför att han hade för kort lillfinger.

– Det är naturligtvis dumheter. Jag har sett många med knubbiga fingrar göra de mest häpnadsväckande saker.

När Wille gjorde lumpen fick han tips om att Sveriges Radio startat en musikutbildning på Örby slott (skolan ligger idag på Edsbergs slott i Sollentuna och är en del av Kungliga Musikhögskolan). Ett par veckor före muck provspelade Wille. Skolan lovade höra av sig. Men Wille krävde att få besked på stående fot. Han visste

inte vad han skulle göra efter militärtjänstgöringen. Lärarna drog sig tillbaka och konfererade några minuter. "Du är antagen" blev beskedet.

ANLEDNINGEN TILL att Sveriges Radio startade en musikutbildning var sannolikt främst att lära upp musiker till den symfoniorkester som skulle bildas genom en sammanslagning av underhållningsorkestrarna Radioorkestern och Radiotjänsts tv-orkester. Men Wille Sundling sökte sig till Filharmonikerna i stället. Han började där 1962.

Bortsett från att spela i violinstämman dirigerade Wille Sundling orkestern och gjorde även solistframträdanden.

– Jag spelade bland annat Beethovens violinkonsert som solist. Inte det mest virtuosa verket, men en av de finaste violinkonserter som skrivits.

Förutom filharmonikerna ledde han SUSO (Stockholms ungdomssymfoniorkester) under 26 år, besökte 11 länder och gav konserter i städer som Kairo, Edinburgh, Tallin och Peking. I de två sistnämnda var pianisten Bengt-Åke Lundin (med Järfälla-anknytning) solist. Som medlem i Crafoord-kvartetten, en legendarisk stråckkvartett aktiv 1969-86, gavs konserter i exempelvis Japan, Kina, Spanien, Tyskland.

Wille har några speciella minnen som dirigent.

– En gång blev det lite ansträngt när orkesterns ryske chefdirigent Gennadij Rozjdetvenskij, som vi filharmoniker av bekvämlighetsskäl kallade Roffe Svensson, ilsknade till ordentligt på något som inte var till lags. Han gick hem och lämnade orkestern med ett utsålt konsertus. Det hade varit osannolikt om det inte varit

Värdefull violin.

just han. Roffes fru, som skulle varit pianosolist under konserten, gick också hem.

– Jag tillfrågades vad vi kunde göra. Det var två timmar till konserten, så vi hade inte mycket tid. Jag ringde pianisten Janos Solyom, som jag visste inte hade svårt att ta beslut. Föreslog Rachmaninovs andra pianokonsert. Som kompletterande verk valde jag Dvoraks symfoni Nya världen, som orkestern var bekant med.

– Solyom sa ja, vi genomförde konserten och det blev succé. Ingen i publiken begärde pengarna tillbaka trots att såväl program som solist och dirigent var utbytta.

Ett annat minne är Prokofjevs Peter och vargen, ett verk med barn som målgrupp och där en berättare läser själva sagan.

– Jag gjorde den med Hasse Alfredson, Ernst-Hugo Järegård (då fick man ha paraply när han gav sig hän åt uppläsningen) och med Kim Andersson. Jag gjorde verket en gång i Järfälla också, med orkesterns Torbjörn Palm som uppläsare. Han var den enda som kunde texten utantill.

JÄRFÄLLA INTAR EN särskild plats i Wille Sundlings hjärta. Han flyttade till Viksjö i början av 1970-talet och blev kvar i Järfälla i 52 år. Den sista adressen var på Bolinder Strand. För något år sedan flyttade han till Södermalm för att komma närmare barn och barnbarn.

– Järfälla har ett mycket fint musikliv. Min första kontakt med det var kort efter att vi flyttat dit. Jag var och badade med barnen nere vid Görväln. Där träffade jag en person som visade sig vara amatörcellist i Järfällas kammarmusikförening. Han frågade om jag var intresserad av att framföra Vivaldis Årstiderna med dem. Det var jag förstas.

– Kammarmusikorkestern är mycket bra. Den leddes då av Lennart Hedwall, en på sin tid känd tonsättare, dirigent och musikvetare. Hedwall ledde sedan även Järfälla symfoniorkester. Flera ur familjen Palm var förresten också verksamma i Järfällas musikliv.

– Jag har arbetat mycket med Järfälla symfoniorkester och Järfälla kammarmusikförening, både som musiker och dirigent. Kammarmusikföreningen leds nu av Mats Wiklund, en förnämlig pianist som också är verksam som professor vid Edsbergs musikskola.

WILLE SUNDLINGS MUSIKENGAGEMANG fortsatte efter pensioneringen, men när covid satte stopp för mycket av konsertlivet blev det långtråkigt. Han började sortera sina hågkomster.

– Många kollegor har genom åren bett mig skriva ner mina minnen. De tycker att jag varit med om så mycket. När covid slog till satte jag mig och sammanställde en bok som jag kallar Min spaning efter den tid som flytt. Den kom ut 2022.

– Jag har aldrig fört dagbok eller gjort

” *Det förunderliga är mångfalden. Att det finns så otroligt mycket musik som är så fantastiskt bra.*

anteckningar. Allt baserar sig på mina minnen. Det var tur att jag skrev boken då. Nu har jag fyllt 85 och minns knappt någonting alls längre, säger Wille med ett spjuveraktigt skratt.

Boken är en egensinnig sammanställning av minnen från ett rikt musikliv. Här finns otaliga berättelser om stora musikpersonligheter. Fantastiska musiker, ofta med explosiva temperament. Osannolika historier från Sverige och turnéer i utlandet. Willes bok är mycket underhållande och ger en inblick i den mycket speciella jargong som är unik för Filharmonikerna.

Wille Sundling har en enorm repertoarkänedom, men han vill inte lyfta fram någon särskild musik som favorit.

– Det förunderliga är mångfalden. Att det finns så otroligt mycket musik som är så fantastiskt bra.

Han funderar en stund.

– OK, ett kammarmusikverk kan jag nämna. Sjostakovitjs åttonde stråkkvartett. Den spelade vi ofta.

MYCKET HAR FÖRÄNDRATS i svenskt musikliv sedan Wille tog plats i Filharmonikerna.

– På 1960-talet talade vi svenska i lunchrummet. Numera är engelska umgängesspråket i alla större orkestrar. Musikerna kommer från alla möjliga länder. Det beror på en generell större rörlighet men också på att villkoren för

orkestermusiker förbättrats betydligt. Många söker sig till svenska orkestrar.

Den tekniska nivån på musikerna har också höjts.

– När jag var ung var David Ojstrakh och Yehudi Menuhin de största. Otroliga musiker båda två. Idag finns det många som tekniskt är lika bra.

Wille Sundling fyrar av sitt varma skratt.

– Idag skulle jag nog inte komma in i Filharmonikerna.

Var med i utlottningen av boken

Min spaning efter den tid som flytt

Maila till jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast den 5 juli Skriv **Min spaning** i ämnesraden och glöm inte uppge ditt namn och adress.

Från balkongen på Södermalm har Wille utsikt över vatten, som han också hade på Bolinder Strand.

Händelser i Järfälla

Monica Boye-Møller, hembygdsföreningens ordförande, berättar i varje nummer något om Järfälla – dåtid, nutid och framtid.

Skolplanschernas värld

JAG ÄR GAMMAL NOG att ha minnen från skolan på 1950-talet. Då användes i min skola fortfarande skolplanscher i undervisningen. Bakom klassrummet fanns ett materielrum där planschern hängde. Att få hämta en plansch som fröken valt ut till dagens lektion var ett hedersuppdrag.

DET VAR I BÖRJAN PÅ 1890-talet som planscher blev ett nytt hjälpmedel i skolans värld. Med motiv från naturen, från bondens liv under olika årstider, exotiska miljöer från fjärran länder. Lärarna behövde dem i en tid då det inte fanns så många läromedel och bilder för att beskriva (och skönmåla) världen.

Planschern var beskrivande och pedagogiska, framställda av flera av landets mest framstående konstnärer, som Bruno Liljefors, Nils Tirén, Olle Hjortzberg och många andra. Under en period var faktiskt Sverige världsledande producent av skolplanscher. Den sista svenska skolplanschen gjordes 1962. Sedan åkte många skolplanscher till

soptippen i och med att läromedel som film, skioptikonapparater och så småningom tv och datorer gjorde sitt intåg i skolans värld.

PÅ SENARE ÅR har planschern börjat återupptäckas och flera böcker om dem har skrivits. De skolor som bevarat planscher (bland annat ett par Järfälla-skolor) är glada att äga en kulturskatt, och över det kulturarv planschern utgör.

MONICA BOYE-MØLLER

Therese tipsar...

Andas in en lugn stund i vardagen

- Sätt dig ner på en stol, med bra hållning och avslappnade axlar. Känn fötterna i golvet och sätet mot stolen.
- Sätt ihop tumme och pekfinger och ta ett djupt andetag, gärna genom näsan.
- Låt hela din överkropp fyllas av luft under inandningen, och tömmas under utandningen.
- Gör sedan samma sak med tumme och långfinger mot varandra, sedan tumme och ringfinger, och så tumme och lillfinger.
- Upprepa hela övningen två gånger till.

Behöver du prata med någon som kan juridik?

DET KAN DU FÅ GÖRA I MARIA KYRKA! Hör av dig om du behöver kostnadsfri juridisk rådgivning inom exempelvis familjerätt, brottmål, migrationsrätt, socialrätt och försäkringsärenden. Mer info och tidsbokning hos Anna Johansson Blomberg, 08-580 218 87 anna.johanssonblomberg@svenskakyrkan.se

Jeansplagg, ja tack!

TACK FÖR ALLA gamla jeans och andra textilier som skänkts till församlingens kommande arbetsträningprojekt. Insamlingen fortsätter!

Lämna dina avlagda jeansplagg, skjortor och linnedukar i det uppmärksatta kärlet i entrén i Maria kyrka.

Frågor? Hör av dig till Anna Johansson Blomberg på 08-580 218 87 / anna.johanssonblomberg@svenskakyrkan.se

Världsresenär

Max Gustafsson har haft ett märkligt liv. Han har seglat på haven och besökt mer än 100 länder. Nu har han lagt till vid Bolinder Strand och är djupt engagerad i områdets musikliv.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: DAVID LAGERLÖF

I boken *Levnadsminnen* har Max skrivit ner sina hägkomster

En nål för varje plats Max besökt.

Certifikat för universitetsstudier i USA

På Bolinder Strand har Max utsikt över vatten och en öppen horisont.

ETT PAR METER in i hallen sitter den. Kartan, med världens alla länder och hav. Den ser ut som en nåldyna.

– En nål för varje ställe jag varit på, berättar Max Gustafsson med ett leende. Jag har varit i mer än hundra länder. Det är jag ganska nöjd med.

Det har blivit otaliga resor över hela världen. Ungdomsåren som sjöman medför att kuster-na kring de sju haven fylldes först med nålar. Senare i livet har även kontinenternas inre delar besökts flitigt.

– Min fru Susan, som jag träffade 1973, var också mycket intresserad av att resa. När barnen kommit till världen fortsatte vi. Vi ville resa tillsammans med barnen för att familjen skulle ha gemensamma upplevelser.

Överallt i lägenheten finns minnen. Snäckor från Söderhavet. Ett oljefatsinstrument från Trinidad. Mängder av foton, diplom och souvenirer. Ännu mer har han i datorn, tiotusentals foton. På matsalsbordet ligger hans certifikat för segelflygplan och motorflygplan. Bredvid dem en försvarlig hög anteckningsböcker.

– Jag har fört dagbok från alla mina resor. Han bor i området Bolinder Strand i Kallhäll, i ett av huset alldeles vid vattnet. Som gammal sjöman trivs Max vid vatten, med öppen bred horisont och sjöfåglar som svävar i vindarna.

Max sjunker ner i en pampig antik soffa. Den stod en gång i barndomshemmet, på bondgården i Kölabý några mil söder om Ulricehamn. Han pekar på ett foto ovanför soffan. Familjen är samlad i och runt soffan. Den minsta krabaten är Max, som kikar nyfiket på fotografen. Nu – drygt 80 år senare – sitter han i samma soffa och berättar om sitt liv.

MAX FÖRÄLDRAR KOM BÅDA från bondfamiljer med rötter i Ulricehamns-trakten. Max beskriver föräldrarna som goda människor som hamnat i dåligt sällskap – med varandra. Av detta märkte Max och hans syskon ingenting under många år. Men med tiden ledde missämjan mellan föräldrarna till skilsmässa. Familjen splittrades. Fadern lämnade hemmet. Max och hans syskon växte upp hos mamman. Upplevelserna orsakade en känsla av rotlöshet hos Max.

– Det var början på mitt kringflackande liv. 16 år gammal gick Max till sjöss. Han hamnade småningom i USA, där han hade långt gångna tankar på att ansöka om medborgarskap. Mitt under den processen kom ett brev från USAs militära myndighet: Max kallades till mönstring för tjänstgöring i Vietnam.

– Jag hade ingen som helst lust att bli soldat i Vietnam. Jag hade inget otal med vietnameserna, säger Max.

Max kom på en lösning. För att få uppskov med militärtjänstgöringen krävdes studier vid ett universitet.

– Jag började studera samhällsvetenskap vid University of California strax öster om San Fransisco. Jag lyckades dra ut på studierna i sju år. Under tiden tog Vietnam-kriget slut. Men jag genomförde min examen.

Resandet fortsatte och förde honom bland annat till Tahiti.

– Jag älskar Tahiti. Människorna, kulturen, betonar Max.

Han visar bilder på sig själv med de typiska

Max i soffan från barndomshemmet.

” Vi ville resa tillsammans med barnen för att familjen skulle ha gemensamma upplevelser.

blomsterkransarna runt halsen. Tanken var att leva strandluffarliv, men ödet ville annorlunda. På Tahiti hette honorärskonsuln vid denna tid Bengt Danielsson, känd för resan med Kontiki. Danielssons dotter hade insjuknat akut och han var tvungen att med kort varsel resa tillbaka till Sverige. Max Gustafsson tillfrågades om han kunde vikariera. Så i stället för ett tillbakalutat strandliv blev Max vikarierande honorärskonsul med ansvar för att bistå turister på allehanda sätt. Så kan det gå.

TILLBAKA I USA ARBETADE han en period som lärare för utländska studenter. Vid en av dessa kurser träffade han Susan Lee, dotter till en frikyrkopastor som hastigt tvingades lämna Nordkorea av politiska skäl. En varm kontakt uppstod och några år senare var Max och Susan gifta. Hos Max stillnade känslan av rotlöshet, men reslusten, nyfikenheten och längtan efter nya upplevelser avtog inte.

Sammantaget blev det drygt 20 år i USA. Med tiden föddes sonen Charlie och familjen beslutade sig för att flytta till Max hemland Sverige. Den tjusiga sportbil de införskaffat och susat många highway-mil i importerades till Sverige men fick säljas ganska snart. Sportbilar är inte de bästa familjebilarna.

– Vi fick inte in ens den minsta barnvagnen i bagageluckan, minns Max.

Charlie fick snart en syster, Marie. Max och Susan tog sig också an två fadderbarn. Charlie blev filmare och arbetar idag som universitetslärare inom media. Marie blev konsertpianist i London. Hon är numera omskolad till kyrkomusiker, bosatt i Haninge.

Barnen ledde till en återförening med Max far. 1992 sågs de för första gången på mer än 45 år.

– Det blev ett fint möte. Pappa och mina barn fick bra kontakt.

SÅ SMÅNINGOM BOSATTE SIG familjen i Järfälla. Max visar ett gammalt nummer av Tusen möjligheter. Där finns en intervju med Susan. Bilden visar en kvinna med ett varmt leende. Tidningen är från 2016. 2018 fick hon diagnosen. Max ryser fortfarande när han berättar.

– En av de grymmaste sjukdomarna. Parkinson.

För några år sedan gick Susan bort. I en vas står fortfarande torkade blommor från begravningen.

NU ÄR RESANDET SANNOLIKT slut för Max. Fyllda 86 år har han själv fått Parkinson, om än i en mildare form än Susan. Dessutom diabetes. Han har skrivit en bok om sitt liv, med titeln *Levnadsminnen*. Den kom 2017.

– Jag är glad att jag skrev den då, när livet fortfarande var gott. Idag skulle jag nog inte klara av att skriva den, inte efter den hemska tiden med Susans sjukdom och död.

– En anledning till att jag skrev boken är också att hjälpa barn och barnbarn. Ofta glömmar vi att fråga föräldrar och anhöriga om vad som hänt medan tid är. När de är borta är det för sent.

– Nu finns mina minnen samlade i boken så att alla kan läsa.

Susan var genom hela livet mycket aktiv inom kulturen och körlivet, hon sjöng i flera körer. Bland annat var hon med och startade Alla-kan-sjunga-kören i Maria kyrka.

– Idag kan jag ångra att jag inte var mer delaktig i musiken tillsammans med henne, säger Max.

Men på senare år har han reparerat skadan. Först började han sjunga i Trygghetskören under Samuel Westmans ledning. För något år sedan lockade Anders Emilsson, körledare i S:t Lukas församling, Max att börja sjunga med seniorkören. Max får ett fridfullt ansiktsuttryck när han talar om musiken och sången.

– Jag har inte musicerat tidigare. Men det är en härlig känsla att sjunga i kör.

– Musiken är något av det bästa som hänt mig i livet.

Sommarmusik

Klassiskt, folkligt, jazzigt, somrigt. Musik av alla slag, i alla kyrkor, under hela sommaren! Konserterna på torsdagar i Maria kyrka börjar kl 12. Övriga konserter börjar kl 18. Konserterna 12 juni, 30 juni, 24 juli och 4 augusti kan du också ta del av via livestream, på Facebook eller på församlingens hemsida.

På skånska

Onsdag 12 juni kl 18
Järfälla kyrka [\(även online\)](#)

Rasmus Borg (piano), Magnus Vikberg, (trummor), Oskar Schönning (kontrabas) och Pelle Westlin (sång, gitarr och saxofon) spelar folklåtar och koraler från Skåne på sin omisskännliga jazz-dialekt. Musiken utgår från insamlade skånska låtar, som arrangerats med hantverkarskänsla, respekt och kärlek – och med Jan Johanssons ikoniska Jazz på svenska som given referenspunkt.

Medeltida mästare

Onsdag 26 juni kl 18
Järfälla kyrka

Orgeln kallas instrumentens drottning, och tar inte sällan upp en hel vägg i kyrkan. Men visste du att det funnits orglar man har i knät? Möt det lilla medeltida portativet och orgeln i Järfälla kyrka i händerna på Bengt Tribukait, som tar oss med genom orgelns historia; från okända medeltida mästare till Byrd, Buxtehude och Bach.

Organisten Bengt Tribukait spelar musik från medeltiden och framåt. Han har konserterat i Europa, Ryssland och Sydafrika, och gjort prisade Bach-inspelningar på historiska orglar. Han spelar också cembalo, piano och harmonium.

Himmel och Jord

Söndag 30 juni kl 18
Viksjo kyrka [\(även online\)](#)

Hanna Wählin och Hélène Kim-

blad sjunger musik av Vivaldi, Roman och Lindberg tillsammans med Trio Saraband. Både Hanna och Hélène har operautbildning från London och Köpenhamn. Hanna har sjungit operaroller runt om i Europa och är idag anställd vid Kungliga Operan, och Hélène frilansar på scener som Göteborgsoperan, Vadstena-akademien och Det Kongelige Teater i Köpenhamn.

Trio Saraband spelar främst barockmusik och nutida svensk musik, och består av Sofia Wänström Sundström, violin, Johan Kyllmar, cello, och Johan Lindberg, klaver.

Nostalgi och buktalarmagi

Torsdag 4 juli kl 12
Maria kyrka

Adorena Thörn har kallats för Sveriges Barbra Streisand, och har

uppträtt och turnerat med många kända sångare i hela Sverige sedan 2011. Här ger hon ett program inspirerat av nostalgi och buktalarmagi i Streisands anda, tillsammans med Anders Lindqvist på piano. Anders har spelat piano sedan han var liten, och samarbetat med artister som Carl Erik Thörn och Trio Me' Bumba.

Harpans hymner

Söndag 7 juli kl 18
S:t Lukas kyrka

En odyssey genom tid och eufoni med Johanna Ander Ljung, harpa. Ståtlig barock, impressionistiskt fågelkvitter och spännande samtidsmusik.

Harpisten Johanna Ander

Ljung är utbildad i Oslo och Lausanne, och räknar solisttävlingen Polstjärnepriset bland sina många priser och utmärkelser. Hon har varit solist med

Göteborgs Symfoniker, Kungliga Filharmonikerna och Arktisk Filharmonin, och ger solorecitals och kammarkonserter vid festivaler som Valdres Sommersymfoni, Ose Kammerspel, Lövsfabriks Kammarkonserter och World Harp Congress.

Dimman lättar i sommarkvällen

Onsdag 10 juli kl 18
Järfälla kyrka

Hur låter den skira nordiska sommaren? Carl Nielsen visste, och skildrade den i sin klassiska "Dimman lättar" för flöjt och harpa. Harpisten Maria Sidorova och flöjtisten Erik Sunnerstam bjuder in till en lyrisk klangvärld, där Nielsens dimma och Griegs morgonstämning får möta en tango av Piazzolla, ett andantino av Mozart, en dramatisk barock-flamenco av Deborah Henson-Conant och ett pärlband av klassiker - från Vivaldi och Mendelssohn till Khatchaturian och Fauré.

Sommarstämning

Torsdag 11 juli kl 12
Maria kyrka

Jan Holmgren, oboe, och Johan Westre, piano, spelar somrig musik av Peterson-Berger, Grieg och Alfvén.

Jan Holmgren är pedagog och frilansmusiker med en internationell inspelnings- och turnékarriär i bagaget, utbildad vid Musikhögskolan i Piteå och Kungliga

Musikhögskolan i Stockholm. Johan Westre är solist och mångsidig ackompanjör, som studerat piano vid Sveriges Radios musikskola vid Edsbergs slott och vid Mozarteum i Salzburg.

Musik utan gränser

Söndag 14 juli kl 18
Viksjo kyrka

Klassiskt, nyskrivet, jazz, musikal och filmmusik med Jan Holmgren, oboe, och Johan Westre, piano. Artist-bio: se föregående konsert.

A tribute to Michel Legrand

Torsdag 18 juli kl 12
Maria kyrka

Självfullt, innerligt och lyriskt! Sara Fischer sjunger jazz och chansons av Legrand, Brel och Piaf tillsammans med gitarristen Fredrik Olsson.

Klassiska toner

Söndag 21 juli kl 18
S:t Lukas kyrka

Musik av Bach och Martinez med Maria Garzon, piano.

Världspianisten Maria Garzon har gett konserter i bl.a. USA, Kina, Ryssland, Spanien, Brasilien, England, Sri Lanka, Sydafrika, Dalarna och Kallhäll. Nu är hon åter i S:t Lukas kyrka, denna gång med Bachs Goldbergvariationer och en Sonata av den spanska kompositören Mariana Martinez.

Kärleksvisor från Norden

Onsdag 24 juli kl 18
Järfälla kyrka [\(även online\)](#)

Sköna koraler, burliska ballader och virvlande dansvisor. Elin,

Emma och Jonas nordiska trademusik värmer och berör, med en spännvidd från självsångande danslåtar till

skör melodisk melankoli.

Med Elin Therese Birkelund, sång, Emma Hessel, fiol och nyckelharpa, och Jonas Bleckman, cello.

Klassiska favoriter

Torsdag 25 juli kl 12
Maria kyrka

Pianisten Olena Chaika spelar klassiska favoriter på Maria kyrkas nya blåa flygel. Olena växte upp i Odessa i Ukraina, och spelade sin första solokonsert som 10-åring. Hon är konsertpianist, ackompanjör och pianopedagog, och kom till Sverige på grund av kriget i Ukraina.

La Vida Breve

Söndag 28 juli kl 18
Viksjo kyrka

Småttande, medryckande och virtuos musik med Patrik Ahlberg, flöjt, och Staffan Sjögren, gitarr.

Duon från Åkersberga har hunnit göra omkring 700 framträdanden runt om i Sverige sedan starten 1994, och är uppskattade återkommande sommargästare i församlingens kyrkor. I år står musik av Bartók, de Falla, Bach och Mozart på menyn, med småttande melodier, dansanta rytmer och virtuosa fyrverkerier.

Allsång i sommaren

Torsdag 1 augusti kl 12
Maria kyrka

Välkommen till gör det själv-konserter! Ulrica Carnell är körledare för Alla kan sjunga-kören, och

leder allsången tillsammans med kyrkomusikern och körledaren Nonna Shilo-Svensson.

Pianistiska giganter

Söndag 4 augusti kl 18
S:t Lukas kyrka [\(även online\)](#)

Anton Hermansson spelar ett uttrycksfullt program med musik av två av pianohistoriens verkliga giganter: Ludwig van Beethoven och Frédéric Chopin.

Tjugo år gammal är Anton redan en prisvinnande pianist med stor erfarenhet. Utöver sina solistiska framträdanden är han en flitig kammarmusiker, som ofta samarbetar med både instrumentalister och sångare. Efter studier vid Musikkonservatoriet i Falun har han nu påbörjat sina studier vid Kungliga Musikhögskolan.

Cello och piano

Onsdag 7 augusti kl 18
Järfälla kyrka

Michał Pajewski, cello, och Alexander Lundberg, piano, spelar musik av bl.a. Beethoven, Martinu och Schumann.

Violinklanger från Wien

Söndag 11 augusti kl 18
Viksjo kyrka

Anders Lagerqvist, violin, och Per Rundberg, piano, spelar musik av Wien-tonsättarna Haydn, Kreisler, Webern och Mozart.

Violinisten Anders Lagerqvist samarbetar regelbundet med några av Sveriges mest framstående musiker och skådespelare i program där klassisk kammarmusik och poesi möts, och han har turnerat i Frankrike, USA, England, Holland och Israel. Konsertpianisten Per Rundberg har gjort åtskilliga inspelningar för SVT och SR, och konserterat över hela världen.

Vivaldis Gloria

Söndag 18 augusti kl 18
S:t Lukas kyrka

S:t Lukaskören och Sångfåglarna med musiker framför Antonio Vivaldis berömda Gloria. Konserten inleds med motetten "Longe mala, umbrae, terrores", komponerad som en introduktion till Gloria. Motetten framförs i arrangemang för klarinett och stråkar. Dirigent och klarinettist: Anders Emilsson.

Svenska Psalmjazztrion

Onsdag 21 augusti kl 18
Järfälla kyrka

Inte en psalm går säker! Jonathan Fritzen (piano), Svante Söderqvist (kontrabas) och Niklas Bodin (trummor) tar nya rytmiska och harmoniska tag om psalmmelodier från skilda tidsepoker. När de välkända melodierna kläs i nya arrangemang och släpps ut i jazzens improvisationslandskap uppstår Svenska Psalmjazztrions unika sound. Trion riktar också sin lekfullhet mot kompositioner av Bach och omtyckta folkmelodier.

Didrik Vanhoenacker i Lappkärrsbergets våtmark. Kikaren är alltid nära till hands för spaningar.

Sipprostens mörka prickar på vitsippbladets undersida.

Svamponanza!. Björkmussligen har fest på en stubbe.

Gärdsmyg. Liten fågel, stort läte.

FOTO: FRIDA FRIDH

Naturnära

Intresset för natur och miljö är mycket stort. Som jourhavande biolog på Riksmuseet har **Didrik Vanhoenacker** under drygt ett decennium svarat på frågor i de mest skiftande ämnen. Han ser ökad kunskap som det viktigaste för att förstå hur allt hänger samman.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: DAVID LAGERLÖF

DIDRIK VANHOENACKER SPANAR i kikaren.

– Där i skogsbrynet! säger han och pekar.
– Det är en hälsö, med både nektar och frön. Den hör till de som vaknar tidigast på våren.

Det är i mitten av april och sälgen utgör en ljusgrön färgklick i ett för övrigt ganska mörkt skogsbryn. Lite bakom den ett träd med en svagare nyans av grönt.

– Det är en hälsö.

Vi är ute i markerna kring Lappkärrsberget bakom Naturhistoriska Riksmuseet, där Didrik arbetar som jourhavande biolog. Han går ofta hit på lunchen. Lappkärrsberget är numera en våtmark, men var från början ett kärr. När studentbostäderna i området byggdes i början av 1960-talet punkterades en grundvattenåder och det bildades en öppen vattenyta. Vi är bara några hundra meter från motorvägen, men det finns mycket att upptäcka. Didrik böjer sig ner.

– Se här.

Han pekar på ett fålt av vitsippor. Men det är inte blommorna han vill visa. Här och var reser sig längre stänglar en bit över vitsipporna. Stänglarna har inga blommor.

– De här vitsipporna har drabbats av sipp-rost, berättar Didrik. Du ser fläckarna här på undersidan. Det är en svamp som triggar vitsipporna att växa på höjden i stället för att lägga energi på att producera blommor. På så sätt kommer svampen upp mer i ljuset och får också en bättre spridning på sina sporer.

Över huvudet taget är samspelet mellan svampar och växter mycket omfattande. Ganska snart står det klart att vi egentligen inte går på marken, som man skenbart kan tro, utan på ett gigantiskt kommunikationssystem. Svam-

par, träd och blommor fyller olika funktioner. Ibland samarbetar de, ibland lever de av varandra.

– Vi vet ännu inte riktigt hur det där fungerar, säger Didrik. Om det är så att till exempel träden kommunicerar med träd av alla arter eller bara med den egna arten.

MEN ATT SVAMPARNA med sitt vittförgrenade trådlika nätverk (mycel) spelar en stor roll är i alla fall klart. Kemin gör sitt till. Om rottrådarna under markytan arbetar med kommunikation så gör vindpustarna det också. Träd och blommor skickar ut rikligt med frön och doftämnen som sprids för vinden.

Våren i år har tvekat mer än vanligt och termometern har åkt upp och ner. Flyttfågeln kom tidigt, men de snabba växlingarna mellan värme och kyla kan skapa problem för dem. Insekterna vet inte riktigt när de ska vakna och fåglarna kan ha svårt att hitta mat. En av orsakerna till att flyttfågeln anlät tidigare är att de under flygningen mot norr fått en extra skjuts av varma vindar från Afrika. Även fåglar kan tycka att det är skönt att ta det lite lugnt och bara glida med.

Vi har kommit fram till den öppna vattenytan. Didrik spanar.

– En sångsvan. De har inte varit så vanliga här tidigare.

En sothöna sätter av och far fram över vattenytan i hög fart. Ett karakteristiskt ljud hörs: ljusa "bliip" och "bit, bit, bit" som accelererar och övergår i en bubblande drill. Smådopping. En charmig fågel som påminner om ursprungsidén till en badanka i plast. En ny röst i kören: en kraftfull och komplex sång som innehåller

drillar och långa partier av metalliskt klingande toner. Didrik får ett nöjt uttryck i ansiktet.

– Gärdsmyg. En fantastisk fågel. Stor som en köttbulle men hörs över hela området. Det är Pavarotti-klass på de röstresurserna!

KLIMATFÖRÄNDRINGARNA MÄRKS, men det är förändringar över längre tid. Vissa arter försvinner, andra dyker upp. Ett sådant exempel är ägretthäger. Vanlig i sydliga länder, sedan något decennium även i Sverige. Tidigare skickades meddelanden ut på alla fågelskådareappar (Didrik har flera i telefonen) om en ägretthäger siktats någonstans.

– Nu sätter sig inte många i bilen och drar iväg på ett larm om den setts lite längre bort.

Didrik böjer sig ner. Borstar undan torra löv, flyttar på kvistar.

– Här är en favorit. Vårfryle.

Han lyfter upp en liten växt, vid första anblicken oansenlig. Men med sinnen som vässats av att lyssna till Didriks stora kunskaper framträder de små svartbruna blommorna som fullkomliga mästerverk i exklusiv design.

Om favoritväxten är sparsmakad i färgsättningen är favoritfågeln det motsatta.

– Blåkråka. Den har så oerhört vackra färger.

Blåkråkan fanns fram till 1967 i Sverige, men är numera nationellt utdöd, om än livskraftig på annat håll. Skulle en blåkråka siktas i Sverige börjar alla fågelskådareappar i Didriks telefon komma igång på högvarv.

Vi står vid en våtmark. Hur ser Didrik på den klimataktivism som under senare tid propagerat för ett återställande av våtmarkerna?

– Om det görs med kunskap och respekt är

Vårfryle, favorit med sparsmakad design.

Didrik spanar efter svampangrepp.

Sälgen är en av de första träd som blommar.

Vid Lappkärrsbergets öppna vattenyta har många arter hittat sin plats.

det av godo. Demonstrationerna har fått oss att diskutera våtmarker som aldrig förr. Det har ökat medvetenheten om viktiga miljövärden.

DIDRIK VANHOENACKER ÅR FÖDD och uppväxt i Järfälla. Han engagerade sig tidigt i ungdomsorganisationen Fältbiologerna och blev vid 13 års ålder kassör i Järfällaavdelningen.

– Fältbiologerna är en jätteviktig organisation, betonar Didrik. Man lär sig väldigt mycket där. Om miljö förstås, men även om hur organisationer fungerar. Ofta när jag deltagit i något evenemang som fungerat väl visar det sig att arrangörerna har en bakgrund i Fältbiologerna.

– Fältbiologerna ger en bra grundutbildning för väldigt mycket man kan behöva genom hela livet.

Han lyfter fram Järfälla som ett Eldorado för naturintresserade.

– Järvafältet med Säbysjön på ena sidan, Västra grönområdet vid Mälaren på den andra sidan.

Naturintresset höll i sig för Didrik. Han studerade biologi, doktorerade i evolutionär botanik. Sedan 11 år är han jourhavande biolog på Riksmuseet.

– Uppdraget är att besvara frågor från allmänhet och media. Vi får normalt in ungefär 5 500 frågor per år. Under pandemin var folk hemma mer och hittade spindlar både här och där. Under den perioden fick vi in ungefär 7 000 frågor per år.

– Flertalet frågor är av typen "vad är det jag sett". Men ibland kommer också väldigt intressanta frågor som kräver en hel del efterforskningar.

En fråga från Tusen möjligheters läsekrets handlar om tuppar och om de kan räkna. Någon – sannolikt med egna höns i trädgården – har noterat att tuppen ger sig ut för att leta om en av de nio hönorna inte kommit in till kvällen.

Fältbiologerna ger en bra grundutbildning för väldigt mycket man kan behöva genom hela livet.

Didrik ler sitt milda leende.

– Den forskning som gjorts på området visar att djur generellt är dåliga på att räkna. Däremot är de bra på att känna igen individer. I det här fallet är det nog så att tuppen noterar att Hertha inte kommit in och letar efter henne. Om vi skulle smugla in Agda en gång till, så att det verkar som att nio hönor kommit hem, saknar tuppen ändå Hertha och letar i alla fall.

På annan plats i tidningen skriver Monica Boye-Møller, ordförande i Järfälla hembygdsförening, om botaniska skolplanscher. Didrik nickar gillande.

– Jag minns de där planscherna. De var fina. – Allt det här hänger ihop. En ständigt pågående folkbildning. Genom ökad kunskap får vi en fullfärgs HD-bild i stället för den gryniga bilden i en gammal svartvit tjock-TV.

– Skolplanscher. Fältbiologer. Fågelskådning med mera. Allt handlar om att sprida kunskap om naturen och hur allt hänger ihop.

Han funderar en stund.

– Det är väl där jag kommer in också.

I ytterfil

I dagarna har **Lars Salmonson** gett ut den avslutande delen i sin trilogi om att resa genom världens länder på motorcykel. Resandet är en passion men också ett sätt att tydligare se världen och historien.

JAKOBSBERGS RESANDE OPTIKER har gjort det igen. Lars Salmonson har åter grenslat MC:n och avslutar nu sin trilogi om resande på två hjul. Nu har många flitiga timmar före öppningsdags i butiken i Jakobsbergs centrum resulterat i *On the Road* – i livets ytterfil.

– Vi körde 1 247,3 mil under sex veckor, berättar Lars Salmonson.

– Resandet är en passion sedan ett halv sekel. Men det handlar om så mycket mer än att se nya platser.

Lars betonar vikten av att läsa på innan man reser. Delvis för att kunna bedöma risker med resande i olika länder, men också för att få ut så mycket mer när man är på plats. I denna bok kommer han in även på existentiella frågor med kapitelrubriker som "Varför finns vi till?", "Döden", "Konflikthärdar".

– Du ser mer om du vet mer. Många som reser är alldeles för okunniga. Det är jätteviktigt att resa och se saker med egna ögon.

Han väljer ett exempel:

– Majdanek, ett av nazisternas förintelseläger i Polen. Det går förstås att läsa massor av

Var med i utlottningen av boken

ON THE ROAD

Maila till jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast den 5 juli. Skriv **On the Road** i ämnesraden och glöm inte uppge ditt namn och adress.

Du ser mer om du vet mer. Många som reser är alldeles för okunniga. Det är jätteviktigt att resa och se saker med egna ögon

historia om lägret och det har jag gjort. Men när jag kom dit, såg handtaget som reglade järndörren till gaskammaren, tittade in i rummet genom det nätförsedda håll i dörren som bödlarna kikade in i för att kontrollera att gasen hade haft avsedd effekt – då blir det oerhört konkret. Det kommer så nära!

Nu känner sig Lars färdig med böcker om sitt resande.

– För tillfället har jag inte mer att berätta. Jag känner mig ganska nöjd med min trilogi. Men vi får se, kanske gör jag nya resor.

DEN AKTUELLA BOKEN avslutar en trilogi, men det är den fjärde boken Lars Salmonson skriver. Förra året kom hans skönlitterära debut, *Rio*. Den skildrar en ung mans resor genom USA och Latinamerika.

– Det är svårare att skriva skönlitterärt än dokumentärt. Skildringen av händelser jag varit med om är vad de är. När beskrivningen är färdig är den färdig. I skönlitteraturen är förut-sättningarna annorlunda.

Lockar skönlitteraturen igen? Vem vet? Lars Salmonson ler ett finurligt leende.

– Romanen *Rio* utspelar sig i det tidiga 1970-talet. Huvudpersonen är då ungefär 22 år. Det skulle ju kunna vara så att han nu blivit äldre och börjat arbeta på reklambyrå.

Som sagt, vem vet?

PER AXEL NORDFELDT

Tidigare böcker av Lars Salmonson
2020 *Travelling Man* – i konsten att resa
2022 *Final Call* – resor innan sista resan
2023 *Rio* (roman)

Fri frisör

FRISÖR FRÅN Salong Brunetten: Blondinen i Bandhagen kommer och hjälper dig som oftast behöver pengarna till annat med klippning och föning.

Tyvärr har vi inte möjlighet att erbjuda hårtvätt, därför är det viktigt att du tvättat håret samma dag. Välkommen att bli fin i håret igen!

Ansökan och anmälan till
Anna Johansson Blomberg
08-580 218 87.

Tekniktimmen

Fredag 31/5 kl 11 i Maria kyrka
Sommaruppehåll till tors 22/8. Krångel med din telefon, surfplatta eller dator? Ta med den till Maria kyrka, så gör vi vårt bästa för att hjälpa dig.

Hoppets röst för ett tryggare Järfälla

KANSKE MINNS DU artikeln om gruppvåldsintervention (GVI) från septembernumret av *Tusen Möjligheter*? I april genomförde GVI Järfälla och Upplands-Bro en andra call in-intervention, där prästen Anna Johansson Blomberg deltog som talare och representant för församlingen. Som "talare för hoppets först" har Anna "på ett genuint, varmt och respektfullt sätt förmedlat hoppet om att det finns en väg ut ur kriminaliteten" – och att det finns hjälp att få för personer som vill lämna den kriminella tillvaron.

GVI ÄR EN SAMORDNAD strategi mot grovt och dödligt våld i kriminella miljöer, som går ut på att representanter för lokalsamhället (som trossamfund, däribland Svenska kyrkan) och från olika samhällsinstanser (polis, kommun, kriminalvård och sjukvård) möter personer ur kriminella grupper med ett tydligt budskap om att våldet måste upphöra, att fortsatt våld får kännbara konsekvenser – och att det finns stöd för dem som vill slå in på en ny väg i livet.

Fram till sommaren

MÖTAS & UMGÅS

Andakt och Öppet hus

Onsdag 29/5 kl 12 i Maria kyrka
Fika, prata, och träffa gamla och nya vänner!
Kl 12 Andakt i kyrksalen
Kl 12.30–14.30 Enkel lunch och gemenskap med underhållning.

Sommarlunch – Anmälan!

Onsdag 29/5 kl 12.15
Maria kyrka
Café Marias sommaravslutning firas med lunchbuffé!
OBS – förbokas via jarfalla.cafe-maria@svenskakyrkan.se.

Vardagscafé

Mån, ons, tor kl 10–15,
fre kl 10–12 i Viksjö kyrka
Välkommen att sitta ner en stund, dricka en kopp kaffe, tända ljus eller låna en bok från vår bokhylla. T.om 31/5.

Café Maria

T.om. 7/6! Mysigt och hembakat fika i församlingssalen i Maria kyrka, vardagar (utom tisd) 10–11.45 och 12.15–15.
Lunch kl 12–13.30
Måndagar Husmanskost
Onsdagar Enkel lunch
Torsdagar Soppa med dessert – två för en!
Fredagar Lakto-ovo-vegetariskt

Trivselfredag i Viksjö kyrka

Fredagar kl 12–14 i Viksjö kyrka
En trevlig stund med lättare lunch och kaffe till självkostnadspris.
Bingo. T.om. 21/6.

Torsdagsträffen vid Järfälla kyrka

Torsdag 30/5 kl 13–15
Järfälla kyrkas församlingshem
Sommaravslutning med Hummelmora kapell och folkdansare. Andakt, underhållning och fika för 20:-

Kyrkbussen hämtar...

12.15 St Lukas kyrka, Svarvargränd 1
12.30 Björkens äldreboende, Agrargränd 6
12.45 Barkarby seniorboende, Helikoptervägen 10

....och kör tillbaka samma väg.

Trivselträff i Viksjö kyrka

Tisdagar kl 13 i Viksjö kyrka
Andakt, sittgymna och underhållning med fika.
Kl 13 andakt i kyrkan.
Kl 13.15 sittgymna med Therese
Kl 13.30 Program
28/5 Musikquiz med Björn Skogsberg
4/6 Musikquiz
11/6 Utflykt till Drottningholms slott
18/6 Musikquiz och sommartårta!

Språkcafé

Onsdagarna 29/5 och 5/6 kl 17–19 i Maria kyrka
Fika och öva din svenska! För alla åldrar (ingen barnpassning).
Sommaruppehåll till 21/8.

MUSIK

Konsert: I denna ljuva sommartid

Söndag 2/6 kl 15 i Viksjö kyrka
Viksjö Motettkör sjunger in sommaren med musik av Palestrina, Verdi, Alfvén, Peterson-Berger och andra.
Noriko Akinaga, sopran
Pär Lund, piano
Eva-Karin Remback, dirigent

Konsert: Järfälla Gospel

Söndag 26/5 kl 17 i Viksjö kyrka
Traditionell och modern gospel-musik.
Bas: Bosse Bjerkerot
Trummor: Charlie Westre
Gitarr: Joel Wallander
Ledning: Monika Bjerkerot

Lunchmusik

Torsdag 30/5 kl 12 i Maria kyrka
En lugn stund i kyrkan med levande piano- eller orgelmusik.
Sommaruppehåll till 22/8.

Lunchmusik online

Livemusik till lunch varannan onsdag kl 12, i kyrkan eller online!
Onsdag 5/6 Johan Lindberg spelar musik av Sjögren, Grieg och J. Lindberg i Viksjö kyrka
Onsdag 19/6 Nonna Shilo-Svensson spelar i Maria kyrka

Sommarkonsert med Kidz'Voice

Söndag 9/6 kl 13 i Järfälla kyrka
Barnkören Kidz' Voice med "husband" sjunger sommarkonsert!
Populärmusik och visor från det svenska musikarvet.
Fri entré. Insamling till barnhemmet Amani Child Development Center i Kisumu, Kenya.

KROPP & SJÄL

Sittgymna

Måndagarna 27/5 och 3/6 kl 11.45 i Maria kyrka
Ett kvartslångt pass med rörelser du kan utföra sittande. Sträck ut, andas och hitta ny energi!

PÅ FINSKA/SUOMEKSI

Finsk seniorjymna / Senioorijymna

Tisdag 28/5 kl 10–12
Maria kyrka
Terminsstart 20/8.

Finsk allsång / Yhteislaulua

Måndag 27/5 kl 17.30
Maria kyrka
Terminsstart 19/8.

FÖRDJUPNING

Bibelsamtal i Prästgården

Tisdag 4/6 kl 12.30 i Prästgården vid Järfälla kyrka
En stunds fika och gemenskap med samtal kring kyrkoårets bibeltexter.

Fritt inre måleri

Onsdagarna 29/5 och 5/6 kl 12–15.30 i Maria kyrka
Terminsstart 21/8. Lek med färg och form! Vi målar under tystnad och avslutar med samtal. Vi träffas i entrén. Material finns, ingen kostnad, ingen anmälan.

Webbandakter

Varje fredag, på Facebook, YouTube och svenskakyrkan.se/jarfalla.
Välkommen till en stilla stund, var du än är!

Sommarträffar

Verksamheter och gemenskap för alla åldrar, hela sommaren!
Utflykterna riktar sig till alla åldrar, och alla träffar är fristående. Träffarna om Frälsarkransen är tänkta för vuxna, men barnen är välkomna att hänga med på den avslutande pilgrimsfärden till Tyresö.

* På utflykterna till Ängsjö friluftsgård 19/6 och 31/7 finns möjlighet att delta på endast för- eller eftermiddagen, och ändå få skjuts av Kyrkbussen. Meddela i så fall i din anmälan!

Midsommarutflykt till Ängsjö friluftsgård

Onsdag 19/6 kl 10–15.30

HÄNG MED PÅ EN midsommar-i- förskott-utflykt på natursköna Ängsjö! Kul för alla åldrar med lek, pyssel och jordgubbstårta.

Ta med badkläder och det du vill äta, vi ser till att grillen är tänd!
* Föranmälan senast 14/6 om du vill åka med Kyrkbussen.

08–580 219 01/
michaela.persson@svenskakyrkan.se
Begränsat antal platser, först till kvarn!
(Du kan också åka dit på egen hand).

Bussen avgår...

9.15 Viksjö kyrka
9.30 Järfälla kyrka
9.45 Maria kyrka
10 St Lukas kyrka

12.30 Ängsjö
12.45 St Lukas kyrka
13 Maria - Ängsjö
15.30 från Ängsjö – Lukas – Maria – Järfälla - Viksjö

Utflykt till Kvarnibble gård

Torsdag 27/6 kl 12.45–17

FÖLJ MED TILL KVARNIBBLE och välj mellan guidad gårdstur eller keramikbesök! Anmäl senast 21/6 till 08-580 219 01 om du vill...
Guidad tur på Kvarnibble gård (ca 1,5 timme). Medtag egen matsäck.
Titta in i keramikern Susanne Danielssons verkstad Hjärtlig käramik.
Vi bjuder på hembakt, fika och vi avslutar med en tur till Kvarnibblegårds butik.

Kyrkbussen avgår kl 13 från Jakobsbergs busstation (samling 12.45).
Hemfärd ca 16.30.

Helgonhäng! (utflykt till Fresta)

Torsdag 4/7 kl 10–15

TA DEL AV ETT DRAMA med sång och dans om Ingegerd Olofsdotter, och ett föredrag om Heliga Birgitta. Församlingen bjuder på vegetarisk soppa, smörgås och kaffe.
Anmälan till 08-580 218 58 senast 28/6 (begränsat antal platser).
Kyrkbussen går...
10.15 från Jakobsbergs busstation (samling kl 10)
Hemfärd ca kl 14.

Sju träffar om Frälsarkransen

VÄLKOMMEN TILL SJU SOMMARTRÄFFAR om gör-det-självradbandet Frälsarkransen. Lär dig mer om vad pärlorna står för och gör ditt eget armband. Träffarna är fristående, var med när du vill och kan. Men du får ändå gärna anmäla ditt intresse senast onsdag 29 maj, så att vi kan köpa in material!

De första sex träffarna äger rum på måndagar kl 15.30–18 i Järfälla kyrkas församlingshem, på Kyrkvägen 8 i Barkarby. Den sjunde sammankomsten torsdag 11 juli är en avslutande dagstur till Tyresö, som är ett fint utflyktsmål för hela familjen.

Sex måndagsträffar i Barkarby...

Datum måndagarna 3, 10, 17, 24 juni och 1 och 8 juli
Plats Järfälla kyrkas församlingshem på Kyrkvägen 8 i Barkarby
Tider kl 15.30 Smörgåsfika (25:-) kl 16–18 Utforska Frälsarkransen (två pärlor per tillfälle)
Info Björn Malmberg 08-580 218 58 / bjorn.malmberg@svenskakyrkan.se
Gärna anmälan till Björn senast onsdag 29 maj

...och en avslutande torsdagsutflykt till Tyresö pilgrimscenter

FÖLJ MED PÅ PILGRIMSVANDRING med frälsarkrans-tema i Tyresö slottspark! Njut av naturen och fika i slottscaféet. Utflykten är den sjunde och sista träffen om Frälsarkransen, men du behöver inte ha varit på någon tidigare träff för att delta.
Dag och tid Torsdag 11 juli kl 10–16.30. Samling på Jakobsbergs busstation för gemensam avfärd med Kyrkbussen.
Anmälan Senast måndag 8 juli till Björn Malmberg på 08-580 218 58 / bjorn.malmberg@svenskakyrkan.se

JÄRFÄLLA FÖRSAMLING: Tusen möjligheter

Fram till sommaren

Nationaldagsfirande

Torsdag 6 juni kl 8 vid S:t Lukas kyrka
Traditionsenligt nationaldagsfirande ute vid flaggstängen med tal och flagghissning och sång av S:t Lukas Seniorkör. Därefter serveras sillfrukost inne i församlingssalen. Ingen anmälan, frivillig gåva till välgörande ändamål.

BARN & FAMILJ

Öppen förskola

S:t Lukas kyrka
Onsdagar och fredagar
9–13 t.om. 29/5

Viksjo kyrka
Måndagar, onsdagar och fredagar 9–12 och torsdagar 9–14 t.om. 19/6 (stängt 7/6)

Järfälla kyrka
Onsdagar 12–15 och fredagar 9–12 t.om. 21/6

UNGA

Ungdomskväll i Viksjo kyrka

Onsdag 29/5 kl 18.30–21
Viksjo kyrka
En sista träff före sommaren för dig 14–19 år. Här finns rum för allt mellan himmel och jord, här finns plats för dig. Vi lagar mat, myser, har kul och talar om allt det där stora. Ingen föränmälan, allt ingår. Välkommen!

Thank God it's ...

... Wednesday!

Onsdag 5/6 kl 17–21 i S:t Lukas kyrka
En helkväll för unga, drop-in från kl 17. Kläm en toast, lira biljard, pingis, spela spel eller bara umgås. Kl 19–19.30 Hållplats Mässa – en stund i kyrkan för unga. Efter mässa är du varmt välkommen att fortsätta hänga!

Trevlig sommar!

Nästa tidning i din brevlåda
24–25 augusti. /redaktionen

Var med i utlottningen

Honung

Järfälla församlings honung från bikuporna på våra kyrkogårdar.
Maila till jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast den 5 juli
Skriv **Honung** i ämnesraden och glöm inte uppge ditt namn och adress.

Pussel

Pussel på 500 bitar med bilder från Järfälla.
Maila till jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast den 5 juli
Skriv **Pussel** i ämnesraden och glöm inte uppge ditt namn och adress.

Frälsarkransen

Frälsarkransen är ett radband skapat av biskop emeritus Martin Lönnebo.
Maila till jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast 5 juli
Skriv **Frälsarkransen** i ämnesraden och glöm inte uppge ditt namn och adress.

								HA STARKA KANSLOR FÖR	SNÖR-STUMP	ARGON
PUTTA OMKULL										
PÅ PRICKEN								HUD-SKADA PÅBRÄ		
										MAST-TYGET
SE EN SKYMT AV									KAN STREUK VARA	
TANK-SPRIDD								KLAGAN SITTER BIOBESÖKARE PÅ		
FÖGA TROLIGT		SIST I NATT	BRUKAR MÅRKEN	VÅG-VISARE	DEL AV GT			PASTA OCH RIS	SAGOSLUT	
AV-BRYTA								HUVUD-SAK		
LIKNA BOK-STAVEN O		FRÅN-VARANDE KÖR TILL							GÅR INTE ATT LITA PÅ	FÖR DE BÄSTA I LANDET
KNATTE ÄR EN LITEN						VÅG-SKYDD	LOVORDA			SE EN SKYMT AV
				SKIVA BÖR MAN VÄL PASSA			GÅ IFRÅN			
BERGS-TOPP		KAN MAN SÄTTAS PÅ		NÄR SMÅ ÄR SJUKA					TENN GER HALS	
			KUDD-FODRAL				DELA HAR SKARP BLICK			
BETER SIG VILSET						PRO-NOMEN	MÅSTE STRESSAD BATTERI			BANK-TRÄD
MAMMA MU			BLUFF-MÅKARE							
RÅKNE-ORD				ANLETE					UTAN KRUSI-DULLER	

.täv-ling

Skicka in meningen i det färgade fältet på ett vykort till Tusen Möjligheter, Järfälla församling, Box 139, 177 52 Järfälla eller på e-post: jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se senast 5 juli. Vinnaren presenteras i nästa nummer. Varmt lycka till!

Gratis

Vinnare korsord nummer 2
Christer, Yvonne och Pia som får ett presentkort var.

Vinnare av bok, pussel, Frälsarkrans och honung nummer 2
Cecilia, Anders, Susann, Heidi, Marie, Gunnar, Lisa, Gunhild, Ida, Sven-Olof, Dilip och Anna

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Kryssa för lämpliga alternativ

- Jag vill bli medlem i Svenska kyrkan
 Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning Jag är döpt i någon annan evangelisk-luthersk ordning
 Jag är inte döpt, men vill ha mer information om Svenska kyrkan
 Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning Jag är konfirmerad i annan kristen kyrkas ordning

Namn _____
 Personnummer _____
 Gatuadress _____
 Postnr och ort _____
 Ort och datum _____
 Namnunderskrift _____

Lägg talongen i kuvert, frankera och adressera till
Järfälla församling
Box 139
177 23 Järfälla

Gubbröra till midsommar

Klassisk gubbröra passar utmärkt till sommarlunchen eller att ta med i pick-nickkorgen. Eller varför inte som förrätt på ett rostat bröd.

Ingredienser

1 frp hela matjefiléer
3 msk gräslök, hackad
3 msk dill, hackad
1/2 liten rödlök (hackad)
150 g potatis
3 st hårdkokta ägg
0,5 dl majonnäs
0,5 dl crème fraiche

Gör så här

Koka äggen så de blir hårdkokta. Låt dem bli kalla innan du skalar och hackar dem.

Koka potatisen mjuk (ca 20 min beroende på sort) och låt den svalna, och tärna sedan i små bitar.

Ta ut matjesfiléerna ur förpackningen, häll av vätskan, och skär dem i små kuber.

Hacka rödlök, dill och gräslök och blanda med övriga ingredienser. Glöm inte att salta och peppra efter tycke och smak.

Gubbröra till midsommarbordet som vankas runt hörnet!
Trevlig sommar

THOMAS FREDENSVÄRD
HUSFAR

Sticktid?

Kanske hinner du ägna lite tid åt att sticka? Beställ hem mönster- och materialsats för Järfälla-mössan, eller ett par av församlingens egendesignade kyrkvantar! Designen är inspirerad av kyrkobyggnadernas interiörer, och följer traditionella nordiska sticktekniker.

Du beställer genom att maila

jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se

och betalar via swish till 1230067793, märk "kyrkvanten", så löser vi leveransen.

Glöm inte att skriva vilket av de sex stickprojekten din beställning avser (se bilderna till höger).

Järfälla kyrkmössa

Pilgrimsvanten

Järfälla kyrkvante

Mariavanten

Viksjövanten

S:t Lukasvanten

Pris per påse med garn och mönster är 140 kr. Beställ genom mail, betala via swish.